

نومرو ۱۴۱

اجتهاد

۱۵ کانون ثانی ۱۹۲۲

اداره خانه سی

جفل اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکر غزته سی

«اون یدنجی سنه تأسیسیه»

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph : St. 865

ترتیب ایتمه‌سنی امر ایتمش . ایشته هندمه بعلرینه کوره‌ده
الکاسکی شعر اولان (رامایینا) داستانی بوصورتله وجوده
کیشدر [*].

آلمان شاعری (روکرت) ک شرق کلاری آدی [*]
کتابنه کوره قدیم ایران ماصالری شعره ده لطیف
برمنشاً کوسته‌ریرلر : ساسانیانندن (بهرام) ک (دل‌آرام)
اسمنده بیرسودیکی جاریه‌سی وارمش؛ جاریه ، افندیسی نک
عشقنه مقابله ایچین بوتون سوزلرینه اولچولی ونهایتلی
بربرینه اویغون جمله‌لرله جواب ویریرمش ..
دیمک که — اسکی منبعله کوره شعرک منشائی عشقدر.

علی براه

صحت عمومیه ده دائر مساعی

۳ [*]

بویوک خسته‌لر

۲۰ تشرین اول تاریخی ۱۹۲۱ (بیام صباح) ده انتشار ایدن

(بلنده ماضی) سنده

امیدی بوشالمش ققار مسجده قبه
بیر قائم غمدر سوقاق اوستندنه مناره ؛
کوسکون مدنیت بزه ، قیرغین بزه کعبه ،
هیچ بیر کونش ایتز بوسیا ارضی اناره !

دین جناب شهاب‌الدین ک ۲۱ اغستوس ۱۳۳۰ تاریخ
و ۱۱۷ نومرولو (اجتهاد) ک (بویوک خسته) عنوانی باش
مقاله‌سنی خسته (توفیق فکرت) ه حصر ایدیوردی .
بنده احمد نجم‌الدین بکک

ایرماق‌لرنده بسته‌له‌نیر کفته‌مات !

دییه‌رک مصائب و مآتمه آغلادیخی (آناطولو) نک بویوک‌دردینی
عینی نسخه‌ده (بویوک‌درد) عنوانی بیر مقاله ایله شرح
ایدیوردیم . اوزمانکی درجه‌سندنه دوام ایتمه‌کله قالمایوب
قات قات آرتمش اولان او (بویوک‌درد) ی بوکون

[*] Fr. Schlegel, "Spreche u. weisheit der Inden" p. 271.

[**] Rückert, "Östliche Rosen" p. 150
[*] ۲۰ نومرولو مقاله‌لرینی ۱۲۹ و ۱۴۰ نجی (اجتهاد) ده
اوقورسکز .

قادرده دکل ، فقط بوکون بیلله برچوق قوملر واردرکه
نظمندن باشقه بر ادبیاته مالک دکلر !

نظم ولسان

نظم لسانک ایلك افاده‌سیدر . بوعتبارله یالکز نثرندن
دها اسکی دم‌کلدر ، فقط یاشجه و منشأجه ، بالذات
لسان و انسانیت قادر اسکیدر .
هرلسان کنجلیکی زماننده نثرندن اولوزیاده‌نظم‌دی .
ایلك انسانلرک دلی نعمه و آهنگدن عبارتدی . بوندن
طولایی درکه شعر و موسیقی عین زمانده و عین منبعدن
دوغمشلردر .

(اومیروس) شعر و موسیقی بی بربردن آیرماز : هر
شاعر عینی زمانده مغنی ایدی .

تاریخندن مثالار

یونان اساطیری ایله شرق و غرب افسانه‌لرنده نظمک
لسان و انسانله عین یاشده اولدوغنی کوستره‌جک برچوق
نمونلر واردر . یونانیلرجه نظم ایله آلله‌لرک مشترک بر
منشألری واردی . ایلك مغنی (هرمس) ایدی . بوالله
دوغار دوغماز شعره و موسیقی به هوس ایتشدی .

اسکی عربلر ایلك شاعر اولارق بالذات آدمی قبول
ایتشلردی . فقط آدمک منشأی آلله اولقله برابر اولنک
تغنی ایتدیکی شعر ، انسانی برشعر ایدی . عرب افسانه‌لرینه
کوره آدم ، مقتول هابلک جسدی اوکتنده تولومک
آلملرینی دویمش و دنیوی عمرک فوقنده آلله وابدی بر
حیاتک موجود اولدوغنه اینانمش ...

اسکی یونانیلرکده بویله مرثیه‌لری واردی . افسانه
آنکیز برشاعرک آدی اولان (لینوس) ایلك مرثیه‌ی ترنم
ایتمش .

هندلیلر نظرندنه الک قدیم داستانلرک ایلك مصر اعلری
بویله اولوم اضطرابلرینی ، مرحت دویغولرینی مترنمش .
(والمیک) مقدس بر منزوی ایتمش . برکون آنسزین بر
تولونک جسدی قارشیسندنه بولنور . حزن و تأثره طوتولور .
آغلار و سوبله‌نیر . مکر کندینه کلدکن صوکر آکلامش که
بو سوبلیدی سوزلر موزون و منظوم فقره‌لر شکلندنه
آغزندن فییرلامش . اوصیراده مضطرب انسانک اوکنه
(براهما) چیقمش ، سوبله‌دیکی سوزلری بر داستان شکلندنه

أولیور . بویله یاپانلرک عمر طبعیلری قیصالی و او یله ده اولماقده در .

خسته لقلره کچم: صیتمه، عادتا آناتولو خسته لغیدر .
آناتولو کره ارضک اک صیتمه لی یریدر . (ایتالیا) دخی
یک صیتمه لی ایدی . فقط اوراده عزمکار ، منور اولیای
دولت و اولیای ملت صیتمه یه قارشى عظم بیر جدال
آچدی ، خسته لقی اونده سکیز نسبتنده آزالدی . [*]
صیتمه عمر طبعی یی ، بعضی محللرده مدھش بیر
درجده قیصالتمشدر :

« (ازمید) ده ۳۰ یاشنی کچمسه برلی اھالی بولما سکن .
بکرمی یاشنده کی آدم ۵۰ یاشنده کور و نور بونی (ازنیو)
کولی نك باطاقلقری یاپور »

صیتمه دن صو کره ، تخریبات جهتیله و آناتولو
خسته لغی اولاراق ورم گلیز : مملکتتمزده عمومی وفیاتک
۱۰۰ ده ۱۵ ی آق جکر ورمندن در .

ورم دن صو کره و خامت فردیه و اجتهاعیه سی جهتلریله
مدھش فرنکی گلیز . فرنکی ورم دن مدھشدر : فرنکیلی
بیر آدامک اولادی فرنکی خسته لغنه مبتلا اولاراق
دوغار ، حالبوکه متورم بیر آنابابانک اولادلی یالنگز
ورم خسته لغنه استعداد ایله دوغار . متورم ابوین دن
دوغان بیر چوجوق ایی باقیلیر سه متین برینیه ایله طول
عمره مظهر اولابیلیر . فرنکی خسته لغنک اوکنی آلاق
چوق کوچ دکلدر . (قسطمونی) ولایتی فرنکیسیله
معروف ایدی ، اوراده خاقان مرحوم سلطان عبدالحمید
ثانی نك عهد سلطنتنده یاییلان مجادله تشکیلاتی سایه سننده
(آناتولو) نك فرنکی خسته لقیله اک آز مصاب بیر
ولایتی اولمشدر . [**]

[*] ۴۹ نومرولو (اجتهاد) ده (یانفین وار!) عنوانی
مقاله مزى اوقویک .

[**] ۲۴ کانون اول ۱۹۲۱ تاریخی (آقشام) غزته سننده
(قسطمونی) صحیه مدیری کال بک قسطمونیده رسماً معلوم فرنکیلیلرک
عددی ۷۴۴۰ اولاراق ذکر ایدیور وشو سطرلری ده: علاوه
ایدیور : « متارکه یه قادار فرنکیلیلرک (قسطمونی) ده مقداری
نفوس عمومینک ۱۰۰ ده بشی نسبتنده ایدی . متارکینی متعاقب
ترخیص ایدیلن باخصوص (غالیچا) جبهه سندن کلن افراد مملکتلرینه
چوق فرنکی کتیدیلر و بونستی ۱۰۰ ده ۱۰ چیقاردیلر . »

ینه خاطر لاتماق ایچین ۱۱۷ نومرولو (اجتهاد) دن
بعضی سطرلری و ملاحظه لری نقل واجمال ایدیورم :

حیاتک سرمایه سی : صاف هوا ، صاف . صو و بسله -
یجی غدادر . آناتولوده بونلر مبذولاً موجوددر .
فقط آناتولو ایچین بونلر زهره تحول ایدیور . باقنگز
ناصیل : اولاهوایی اله آلام : آناتولو خلقنک بویوک
بیر اکثریتی تشکیل ایدن کویلور حیوانلریله عینی طام
آلشنده یاتارلر ، باخصوص قیشین مطلقاً حیوانات ایله یان
یانه کیجه کوندوز برابر درلر . حیوانک افرازاکی ، سیدیکی
کوبره سی الخ مسکنک هواسی بوزار : آناتولو بوبوزوق
هوای نسیمی یی نفس ایده رک یاشار . دها دوغروسی
یاواش یاواش اولور ؛ یاز موسملرنده بیله ، تورک ، آناتونک
صاف هواسندن مشتم اولماز : معلم دوقتور اسعد پاشا - که
اوزمان صحیه مدیر همومسی ایدی - سویله یور : « آن -
طولوده باطاقلقسز ، یوکسک یاییلار . باطاقلق یرلردن
زیاده دکلدر . » کچم صویه : کویلرک نه لری ، اک بسیط
شرائط صحیه بیله دوشونولمکسزین یاییلمشدر . نه ولرک
و آخورلرک پیسلیکاری کویلرک دره لری تلویث ایدر ،
کویلو ایسه بو صودن ایچر ، کویک اطرافنه ییغیلان
کوبره لر ، یاغور ییدیکجه شربتی بودریه ویریر ، دره
دخی بو شربتی کویلورله ایچیریر . دره صولری ده قویو
صولری ده ، چشمه صولری ده هپ ملوث در ، بیک دورلو
خسته لقلرک تخم لری حاملدر . معنای حقیقیسیله اجل
شربتیدرلر بناء علیه آناتولونک ایچدیکی صولر همان همان
هپ بویله ملوث وزهرلی صولدردر .

غدا ایشنه کلنجه : آناتولو کویلوسی بسله یجی غدادن

ده محرومدر . دوقتور اسعد پاشا دیور : « قسطمونی یه
کیتمشدم ، عودتمده دورت کون امتداد ایدن بیر یول
اوزرنده آنجا ق دورت کوی واردی . بودورت کویک
هیچ بیرنده تک بیر یومورطه ، بیر طائوق یوق ! » بسله
یجی غدا اولاراق سود قالیور . بونکده یاغنی چیقاروب
صائمیه و پاره سیله ویرکی ویرمه یه مجبور درلر . آناتولوده
اهالی کندی کنیدیسنی ییبه رک یاشایور یعنی یاواش یاواش

ورم چوغالپور، سوقاقلره توکورورز. Dr. Héricourt.
 لك ديديكی کبی ، سوقاغه توکورمك قومشوسنك اغزیننه
 توکورمك در . چونكه توکوردیکمز توز اولور ، توز
 اولاراق قومشولرمزك و، لاعلی التعیین، یولدن هرکچنك
 بورننه، اغزیننه کیرر ، آق جکرینه ومعدده سنه اینر .
 توکورن خسته ایسه وبلغمنده کی مرض عامللری کونشك
 تأثیریه هنوز اولمهش بولونورسه بوسفوف مرضی یوتانلر
 ویا تنفس ایدنلر خسته اولورلر؛ مکتبلرده، درسخانه لرك
 زمینی موشامبا دوشه لی اولماق لازم ایکن ! کثریا تخته در .
 خدمتجیلر قورو سوپورکه ایله سوپورورلر . توزی
 درسخانه نك هوا سنه قاریش دیرلرلر . اکثریا توز چکیلمه دن
 طلبه کیرر . ذاتاً اکثریا نحیف ویورغون و تغذیسی یولسز
 کنج طلبه زهرله نیر ، دوکولور . بویه جه فنا هوا ، فنا
 صوء کفایتسز غدالتورکیانی قیرار کچیرر و هیچ بیربی امان
 خصم محاربك یاپامایاجاغی تخریباتی یاپار . بز آشنای
 یوقاری لاقید ومتوکل ، بوانهدامك سیرجیسی کیبی بیرشی
 اولاراق طورورز . (بویوک درد) ی ایکیه بولمه یه
 وکله جك نسیخده بیتیمه یه ، یرمزك طارلفی نی مجبور
 ایدیور . ۸ کانون ثانی ۱۹۲۱ عجماند هودت

طویراغك نعمت ایدی ، طاشلرك الماسپاره ؛
 صولرك رحمت ایدی ، بکزه ر ایدك کلزاره ...
 کیدیشك آچدی بزه آم ، نه کچمز یاره !
 سنی بن کندی ألمله کیمه ویردم ، روم ایلیم ؟
 سنی ویرمکه بودنیاده قیرلدی املم .
 صاغ ایسه مده ، سکا حسرتله اوزاقدن باقهرق ،
 کچور روزوشم بیك ألمه مستغرق ...
 آم سنده بکا یر قالمادی می هیچ یاته جق ؟
 سنی بن کندی ألمله کیمه ویردم ، روم ایلیم ؟
 سنی ویرمکه بودنیاده قیرلدی املم .

دیورم کیتدك ایسه نصف وطن صاغ اولسون ؛
 آناتول یوردی سعادتله ، شرفله طولسون ؛
 بتون اولاد غریبهك اوراده یر بولسون !
 سنی ویرمکه فقط بیتدی ، قیرلدی املم ...
 آم بن کندی ألمله سنی ویردم ، روم ایلیم !

۱۲ حزیران ۱۳۳۰ ناهی بوغ ضلیل

آناتولو

هرچهره نك شکسته نکاهنده وار ملال ؛
 آقشام ، سکونی مهد آلمدر بو یرلرك
 دوش تحملمده یشیل ، خسته کوللرك ،
 صولغون امللرك بیریکی زلی بی جمال .

یوقدر اوجزن وغریبه بیر حد انشا .
 ریان باقار نظرلرك عمقنده کره لر ..
 اوکسوز اوجاقلرنده توتر اسکی بیر دعا ،
 ایلاقلرندن عطر خزان انتشار ایدر .

بورغون دکرمنده نوکل آسه ن قرا ،
 آقشام ، دیوار فراقنی غربتده یولجینك ؛
 کوکلنده بیر جریحه قانار شیمدی پرچنون ؛
 محنت زلالی سربیلیر عطشان دوداقلره .

روحنده بیر سقات کریان وزان اولور .
 رؤیالرنده صیرلاتیجی خاطرات اوزار .
 روزکار لبندده بیر آجی هیبات احتضار ..
 ماضی ، کتاب حسرتی اوستنده صولك غرور ...

ادبیات و شعر ستونی

روم ایلی

برعسکر اساندن

روم ایلی ، سن وطنمك ، نه یه بئندن کیتدك !
 طویراغكدن نی هپ تکمه لرکله ایتدك ؟
 اولمادی سکا لایق ده نی ترك ایتدك ؟
 سنی بن کندی ألمله کیمه ویردم ، روم ایلیم ؟
 سنی ویرمکه بودنیاده قیرلدی املم .

سنی اسلام ایلی یایمشدی تمام اجدادم .
 یاتیور سنده ددهم ، سنده بابام ، اولادم .
 سکا عاندی حیاتم ، سکا استعدادم ...
 سنی بن کندی ألمله کیمه ویردم ، روم ایلیم ؟
 سنی ویرمکه بودنیاده قیرلدی املم .